

Biblia – jeden z najdawniejszych zabytków językowych, literackich, religijnych

Biblia:

- Ukazuje dzieje narodu izraelskiego.
- Zawiera pouczenia o charakterze dydaktycznym.
- Wprowadza pojęcia dobra i zła, nagrody i kary.
- Formułuje nakazy i zakazy moralne.

Rodzaje Literackie w Biblii:

Epika:

- Poemat opisowy (Księga Rodzaju)
- Biografia (Ewangelia)
- Powieść obyczajowa
- Przypowieść
- Kroniki (Księga Kronik)
- Epistolografia (listy apostołów)
- Zbiór praw

Liryka:

- Pieśń miłosna („Pieśń nad Pieśniami”)
- Hymn („Hymn do miłości”)
- Psalm
- Tren

Dramat:

- „Pieśń nad Pieśniami”
- Księga Hioba

Treści, Układ i Cechy Typowe Starego Testamentu

Biblia to zbiór ksiąg religijnych uznanych za święte przez judaizm i chrześcijaństwo. Wszystkie księgi dzielą się na dwie części: Stary i Nowy Testament. Księgi Starego Testamentu powstawały przez ponad 1000 lat (XIII w. p.n.e. – I w. n.e.) i poruszają zagadnienia filozoficzne, etyczne oraz prawa kultu religijnego. Stary Testament napisany jest w językach hebrajskim, aramejskim i greckim, dzieli się na księgi dydaktyczne, prorocze i historyczne.

Kosmogonia Biblijna

Opis stworzenia świata w Biblii jest często interpretowany jako poemat, a nie kronika wydarzeń. Sześć dni stworzenia to jakby sześć strof pieśni z refrenem. Pierwsze trzy dni mówią o oddzieleniu światła od ciemności, mórz od lądów i pojawieniu się roślinności. Kolejne trzy dni opisują stworzenie nieba z słońcem, księżycem i gwiazdami, ryb w wodzie, ptaków w powietrzu oraz zwierząt i człowieka na ziemi. Siódmego dnia Bóg odpoczął.

Wizja Człowieka i Świata w „Księdze Koheleta”

„Księga Koheleta” rozważa sens życia. Autor stwierdza, że szczęścia nie przynoszą bogactwa, sława, rozkosze ani wiedza. Powtarza się refren „Wszystko jest marnością”. Życie pełne jest utrapień, niesprawiedliwości i trudów, a śmierć jest nieuchronna. Kohelet wierzy w Boga, który daje życie i radość jako dar, z którego trzeba będzie się rozliczyć.

Księga Psalmów – Tematyka i Wałory Formy

Psalmy, śpiewane przy akompaniamencie harfy i cytry, dzielą się na pochwalne, błagalne, dziękczynne, mądrościowe i pokutne. Są to pieśni liryczne mówiące o ludzkiej kondycji, miłości do Boga, przemijaniu, grzechu i cierpieniu. Psalmy charakteryzują się wielką ekspresją, zawierają wiedzę o człowieku i używają licznych środków stylistycznych, takich jak porównania i epitety.

Ważne Wskazania Moralne w Historiach Biblijnych

„Kain i Abel” – Kain zabija Abela z zazdrości, ponieważ jego ofiara nie była przyjęta przez Boga. Bóg karze Kaina, ale daje mu znamie ochronne. Historia ta podkreśla, że zabójstwo jest największą zbrodnią, a zazdrość i zawiść prowadzą do przewinień.

„Samson” – Samson, obdarzony nadludzką siłą, zdradzony przez kochankę, traci włosy i moc, ale odzyskuje je, by zemścić się na wrogach. Historia ta uczy o nieufności, sile miłości, zazdrości oraz używaniu siły w ostateczności.

„Hiob” – Hiob, mimo utraty bogactw i zdrowia, pozostaje wierny Bogu. W końcu jego wierność zostaje nagrodzona. Historia Hioba uczy o wierze, lojalności, wytrwałości i sądzie ostatecznym.

Treść i Znaczenie Nowego Testamentu

Nowy Testament, składający się z 27 ksiąg, opisuje życie Jezusa Chrystusa, historię pierwszych gmin chrześcijańskich oraz zasady moralności i kultu. Główne przesłanie Nowego Testamentu to miłość Boga do wszystkich ludzi.

Uniwersalizm Przypowieści Biblijnych

Cechy Gatunkowe Przypowieści:

- Utwór narracyjny o charakterze parabolicznym, zestawiający rzeczywistości codzienną i pojęciową.
- Składa się z trzech części: przykłady, obrazy i przekazanie prawdy.
- Opowiadanie alegoryczno-moralistyczne z zamkniętą fabułą.
- Przekazuje prawdy moralne o ponadczasowym wymiarze.

Przykłady Przypowieści:

„O siewcy” – Ziarnem jest słowo Boże, a glebą ludzie. Słowo Boże może być przyjęte lub odrzucone, z jednoznacznymi

skutkami.

„O synu marnotrawnym” – Ojciec cieszy się z powrotu syna, który był jak umarły, a teraz ożył. Ojcem jest Bóg, który cieszy się z każdego nawróconego grzesznika.

„O miłosiernym Samarytaninie” – Samarytanin okazuje miłość i miłosierdzie rannego, co jest przesłaniem o potrzebie okazywania miłości innym.

Charakterystyka Ewangelii

Ewangelie, pełne przypowieści, przedstawiają nauki Jezusa w zrozumiałym sposobie dla prostych ludzi, używając obrazów zamiast abstrakcji. Przypowieści mają charakter dydaktyczny, a nie dosłowny, przekazując wzory postaw moralnych.

Apokalipsa Św. Jana

„Apokalipsa Św. Jana” to ostatnia księga Biblii, objawienie pełne symboli, alegorii i nawiązań do Starego Testamentu. Przedstawia walkę dobra ze złem, wizję sądu ostatecznego i przywracania ładu świata. Znaki i symbole, takie jak liczby (7 – nieskończoność, 4 – skończoność), kolory (biały – chwała, ognisty – wojna), przedmioty (pieczęci – wyroki Boże) oraz postaci (baranek – Chrystus) i zwierzęta (lew – zwycięstwo) mają głębokie znaczenie. Apokalipsa pociesza i poucza, przedstawiając wizję przyszłych losów ludzkości.

Krytyka

Biblia, choć uznawana za jedno z najważniejszych dzieł religijnych i literackich, jest także przedmiotem krytycznej analizy jako zbiór mitów, które w dzisiejszym kontekście mogą być postrzegane jako nieaktualne.

- 1. Historyczność i wiarygodność:** Wiele opowieści biblijnych, takich jak stworzenie świata w sześć dni, globalny potop czy wieża Babel, nie znajduje

potwierdzenia w badaniach historycznych i naukowych. Są one często interpretowane jako mity, które miały na celu wyjaśnienie nieznanych wówczas zjawisk naturalnych i kulturowych.

2. **Moralność i etyka:** Biblijne nakazy moralne, choć istotne w kontekście historycznym, mogą wydawać się nieadekwatne w nowoczesnym społeczeństwie. Przykładem może być patriarchalny model rodziny czy różne przepisy prawne Starego Testamentu, które kolidują z dzisiejszymi standardami praw człowieka i równouprawnienia.
3. **Rola kobiet:** Biblia przedstawia kobiety w sposób, który jest często krytykowany za swoją dyskryminacyjną naturę. Kobiety są często ukazywane jako postacie drugorzędne, podlegające mężczyznom, co nie współgra z dzisiejszymi wartościami dotyczącymi równości płci.
4. **Kara i nagroda:** Konceptcje nagrody i kary, przedstawione w Biblii, bazują na prostych zasadach sprawiedliwości, które mogą być postrzegane jako archaiczne. Współczesne podejście do moralności uwzględnia bardziej złożone aspekty ludzkiego zachowania i kontekstów kulturowych.
5. **Symbolika i alegoria:** Wiele biblijnych historii ma charakter alegoryczny, co oznacza, że ich dosłowna interpretacja może prowadzić do nieporozumień. Na przykład, opowieści o cudach i proroczych wizjach są często odczytywane jako metaforyczne, co może podważać ich dosłowną prawdziwość.
6. **Uniwersalność przekazu:** Choć Biblia zawiera uniwersalne przesłania moralne, takie jak miłość bliźniego czy wybaczenie, wiele jej aspektów jest mocno osadzonych w kontekście historycznym i kulturowym starożytnego Bliskiego Wschodu. To sprawia, że nie wszystkie jej nauki są łatwo przystosowalne do współczesnych realiów.
7. **Krytyka nowoczesna:** Współczesna krytyka często podkreśla, że Biblia, jako zbiór tekstów powstałych na przestrzeni wielu wieków, zawiera sprzeczności i niekonsekwencje. To może prowadzić do wniosku, że jej autorytet jako dosłownego przewodnika moralnego jest

ograniczony.

Podsumowując, Biblia, mimo swojego ogromnego znaczenia historycznego i kulturowego, może być postrzegana jako zbiór mitów, które w wielu aspektach są już nieaktualne. Jej wartość polega raczej na symbolicznym i moralnym przekazie, niż na dosłownych opisach rzeczywistości, co wymaga krytycznego podejścia i kontekstualnej interpretacji.

Jeśli szukacie pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebujecie korepetycji, konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac - oczywiście tylko w granicach prawa.